

Kontrol, af Kassernes Ledere, der er identiske med Fagforeningernes Ledere. Jeg forstaar meget godt Tendensen i den Udtalelse, Hensigten med den; men jeg protesterer afgjort imod Berettigelsen af at paastaa — saaledes som det her er gjort i en stor offentlig Forsamling af en Mand, der burde vide Besked med Forholdene —, at Arbejdsløshedskassernes store Omsætning administreres af en enkelt Leder af Arbejdsløshedskassen uden Kontrol af nogen Art. Der udøves — foruden den Kontrol, der øves af Arbejdsløshedskassernes egne Ledere — af Arbejdsløhedssinspektoratet og af Indenrigsministeriet en gennemgribende, baade principiel og regnskabsmæssig Kontrol med alt, hvad der gaar igennem Arbejdsløshedskasserne. Det er derfor ikke forsvarligt paa et Møde, som der i den Grad tillægges Betydning, som Tilfældet er med disse Møder, at udsætte Kassernes Ledere og Statens Embedspersonale, Inspektion og Revision, for den Mistanke, som saadanne Sigtelser kan paaføre dem, en Mistanke, som kan brede sig ude i den store, almindelige Befolkning, naar man ser ansætte Folk fremsætte slige Sigtelser.

Under Forhandlingerne her i Salen saavel som paa Arbejdsgivermødet har man ganske særlig angrebet den ekstraordinære Arbejdsløhedssunderstøttelse. Jeg har det Indtryk, at man tillægger den midlertidige Lov om ekstraordinær Understøttelse alt for megen Betydning, og at man gør sig Umage for at tillægge den mere Betydning, end den har, i de Retninger, jeg før nævnede, i Særdeleshed af moralsk Karakter. Saa kæmpemæssige har Understøttelserne efter den midlertidige Lov dog ikke været, at de skulde friste store Dele af Befolkningen til Dovenskab og Bedrageri.

Jeg maa overfor disse Angreb minde om, hvorledes hele dette Forhold med den ekstraordinære Understøttelse har udviklet sig. Saaledes som det artede sig her i Landet, i ganske særlig Grad fra Begyndelsen af Aaret 1917, maa det utvivlsomt anerkendes, at den ekstraordinære Lovgivning var paa krævet, hvis man da ikke bevidst vilde tilstræbe en Tilstand, hvorunder Arbejderne blev drevet ud i det, der med en historisk Vending hedder Fortvivlelsens Selvhjælp. Jeg maa saaledes minde om, at Arbejderne her i Landet i de første Krigsaar bar meget

betydelige Byrder uden at faa de Indrømmelser, som de egentlig havde haft Krav paa. De Løntillæg, Arbejderne opnaaede i de to første Aar, 1915 og 1916, var saa minimale, at de aldeles ikke dækkede de Tab, som Dyrtiden paaførte de arbejdende Klasser i Samfundet. Dette medførte ganske naturligt, da en stor Arbejdsløshedperiode truede og ogsaa indtraf, at Arbejderne ikke havde den Modstandskraft, de maaske vilde have haft, hvis de ikke havde maattet bære saa store Tab i forudgaaende Aar. De kunde derfor ikke klare sig ved Hjælp af den Arbejdsløhedsforsikring, der i alle Enkeltheder var baseret paa normale Tilstande.

Med Hensyn til Aarsagen til den Arbejdsløshed, der indtraadte, maa det endvidere erindres, at forskellige nødvendige Foranstaltninger greb stærkt ind i Arbejdsforholdene; jeg minder saaledes om de Indskrænkninger, det af ernæringsmæssige Grunde var nødvendigt at foretage paa Ølbrygningens og Spiritustilvirkningens Omraade, og paa forskellige Felter greb Staten ind og medvirkede til Arbejdsløshedens Forøgelse. Det var alt sammen nødvendige Foranstaltninger, men for Arbejderne som saadanne kunde det være temmelig ligegyldigt, om Foranstaltningerne var berettigede eller uberettigede; det, der skete for dem, var, at de blev drevet ud i Arbejdsløshed. Endnu voldsommere end disse Foranstaltninger fra Landets egen Side virkede den udvidede Blokade af 1. Februar 1917. Dermed standsedes Raastoftilførselen, og i Løbet af kort Tid fik Arbejdsløsheden et Omfang, som den heldigvis aldrig før har haft her i Landet; og ikke blot blev Omfanget betydeligt, men ogsaa Arbejdsløshedens Varighed for de enkelte blev saa stor, at ogsaa det tidligere havde været noget ukendt. Vi naaede op til et Antal af 70 000 arbejdsløse, og for mange Tusinde af disse 70 000 varede Arbejdsløsheden halve, ja, i adskillige Tilfælde i hele Aar af den Periode, i hvilken vi havde den omfattende Arbejdsløshed, nemlig et Par Aar.

Overfor denne Tilstand kunde man fornuftigvis ikke nøjes med at anvise 6 Ugers Normalunderstøttelse af 6, 9 eller 12 Kr. pr. Uge, efter at Dyrtiden havde drevet Priserne paa Livsfornödenheder op i de